

Ochrana pred rizikom podvodov, korupcie, sprenevery a majetkových strát v období ekonomickej nestability

Môže razantné znižovanie nákladov citeľne obmedziť zdroje vo vašom oddelení interného auditu alebo compliance?

Zvyšuje ekonomický pokles riziko podvodu alebo inej hospodárskej kriminality? Kto je zodpovedný za vyhodnotenie dopadu týchto rizík na vaše podnikanie?

Ako sú odolné proti podvodom tri nasledujúce oblasti vašej spoločnosti: obchod, financie a súlad s predpismi?

Ako efektívne sú vaše programy na riadenie rizík podvodov a programy zabezpečujúce súlad s predpismi v porovnaní s konkurenciou?

Spĺňa váš compliance program minimálne právne, regulačné a profesné požiadavky?

Skryté náklady podvodov? Vedenie spoločnosti vynakladá na riešenie podvodov nemalé úsilie na úkor iných zásadných úloh.

Väčšina manažérov (77%) uvádza, že kvôli riešeniu dôsledkov podvodov stráca drahocenný čas. Spoločnosti vynakladajú značné prostriedky napr. na komunikáciu s verejnosťou a investormi alebo na súdne spory. V posledných dvoch rokoch spoločnosti vynaložili v priemere viac ako 639 000 USD¹ na riešenie situácií spôsobených podvodom.

V čase ekonomickej nestability rastie riziko podvodov, korupcie a sprenevery

Je to jednoduché: keď dochádza k spomaľovaniu rastu alebo dokonca k poklesu ekonomiky a na hospodárske výsledky je kladený vysoký tlak, riziko podvodov rastie. Obavy pracovníkov zo straty zamestnania, odmien alebo iných benefitov môžu nepozorovane podryvať podnikovú kultúru – a to aj keď sa firemná kultúra doposiaľ vyznačovala vysokou úrovňou etiky, hodnôt a správania sa. Pre niektorých jedincov je čím ďalej tým ťažšie „robiť správne veci“, keď sa im doma kopia nezaplatené účty. A vo chvíli, keď sa dostavia negatívne dôsledky znižovania nákladov, ako je napríklad slabšie rozdelenie právomocí alebo nedostatočná kapacita ľudských zdrojov na oddelení interného auditu alebo compliance, riziká výrazne vzrastajú.

Sú spoločnosti dostatočne pripravené na to, aby predchádzali negatívnym dopadom týchto situácií? Reagujú okamžite, akonáhle sa objavia problémy? Venujú problémovým prípadom natoľko, aby znížili riziko ich opakovania sa?

Compliance respektíve súlad s predpismi – ste naozaj chránení tak, ako si myslíte?

Skupina manažérov zaoberajúcich sa riadením rizík, interní audítori a právni poradcovia často odpovedia „viac menej áno“. Táto sebadôvera, aj keď trochu neistá, by mala byť opodstatnená. V priebehu posledných rokov totižto rástlo povedomie o tejto problematike a niektoré spoločnosti začali v súlade s dlhým zoznamom odporúčaní (podľa „best practice“ tzv. najlepšia prax) zavádzať programy a kontroly zamerané na predchádzanie a odhaľovanie manipulácie finančných výkazov, sprenevery majetku a iných typov podvodov.

Záveru celosvetového prieskumu hospodárskej kriminality vykonaného spoločnosťou PricewaterhouseCoopers v roku 2007 však naznačujú, že táto sebadôvera nestojí na úplne pevných základoch. Reakcie takmer 800 spoločností pôsobiacich v strednej a východnej Európe ukazujú, že 37% podvodov bolo odhalených vnútornými kontrolami, čo predstavuje 11% nárast za posledné dva roky². Aj napriek tomuto nárastu však boli až takmer dve tretiny (63%³) podvodov odhalené prostriedkami, na ktoré nemá daná spoločnosť a jej vedenie žiaden vplyv – napríklad anonymnými hláseniami zvonku alebo náhodne.

Náklady stúpajú spolu s ostatnými dopadmi podvodov na podnikanie

V strednej a východnej Európe sa v priebehu dvoch rokov priemerná strata spoločnosti spôsobená podvodom viac ako stonásobila – zo zhruba 0,9 milióna USD v roku 2005 na 3,4 milióna USD v roku 2007⁴.

Nepriame náklady sa samozrejme merajú oveľa ťažšie, ale v niektorých prípadoch môžu byť omnoho významnejšie. Napríklad náklady stratenej príležitosti. Až 45% respondentov prieskumu spoločnosti PricewaterhouseCoopers sa domnieva, že zákazku, o ktorú sa uchádzali nakoniec získal ich konkurent, ktorý zrejme poskytol úplatok⁵.

¹⁻⁵ Zdroj: Celosvetový prieskum hospodárskej kriminality spoločnosti PricewaterhouseCoopers, 2007

Prevenca sa oplatí.

Jedna zo spoločností, ktorej akcie sú zaradené medzi najvýnosnejšie americké akciové tituly (tzv. rebríček Fortune 10), nedávno vyčíslila návratnosť svojho programu na prevenciu podvodov na 13:1.

Aktívny prístup má svoje opodstatnenie – obzvlášť v období zložitej hospodárskej situácie

Ani zavedená firemná kultúra nedokáže sama o sebe ochrániť spoločnosť pred závažnými porušeniami pravidiel jednotlivcami. Je síce jedným z nevyhnutných predpokladov, no účinná obrana proti závažným rizikám tiež vyžaduje:

- účinný akčný plán a pripravenosť konať,
- silné vnútorné kontroly,
- kontrolné/audítorské postupy využívajúce informačné technológie pre včasné zistenie varovných signálov.

Keď sa ekonomická situácia zhoršuje, spoločnosti by mali v rámci svojich programov boja proti podvodom skôr aktívne posudzovať riziká podvodov (najmä tie, ktoré sú typické pre ich odvetvia a pre trhy, na ktorých podnikajú) než len čakať na to, až úrady, audítori, zákazníci alebo médiá odhalia podvody alebo plynutie.

Vďaka správne plánovaniu, pravidlám, postupom a kontrolám môžu spoločnosti znížiť riziko závažných podvodov, odhaliť ich včas a minimalizovať tak výšku škody. Podrobný program riadenia rizík podvodov môže taktiež spoločnostiam pomôcť efektívne reagovať na zistený podvod, včas zaistiť nevyhnutné vyšetrovanie a prijať nápravné opatrenia.

Ako vždy: prevencia je lepšia než reakcia a jej pozitívny prínos môže byť významný.

Ako vám môžeme pomôcť?

Forenzný tím spoločnosti PricewaterhouseCoopers má rozsiahle skúsenosti s riadením rizika podvodov, korupcie a iných typov hospodárskej kriminality.

Môžeme vám pomôcť:

- identifikovať riziká podvodov vo vašej spoločnosti a posúdiť možné slabiny vášho súčasného programu boja proti podvodom,
- posúdiť ako efektívne sú vo vašom programe zapojené jednotlivé osoby, procesy a technológie v porovnaní s konkurenciou či štandardami vášho odvetvia,
- odstrániť nedostatky pomocou praktických a na mieru navrhnutých riešení, ktoré vám umožnia identifikovať a monitorovať hlavné rizikové faktory a indikátory a včas o nich informovať,
- vyhodnotiť pravdepodobnosť a následky spojené s každým potenciálnym aj skutočným prípadom podvodu a zaviesť procesy na sledovanie najdôležitejších prijatých kvalitatívnych i kvantitatívnych opatrení,
- poskytnúť školenie zamerané na zvýšenie povedomia zamestnancov vašej spoločnosti o podvodoch,
- sledovať vybrané oddelenia vašej spoločnosti, ktoré vyžadujú dodatočný dohľad prostredníctvom opakovaných kontrol zameraných na zhodnotenie vývoja rizík podvodov,
- vybudovať efektívnu „obrannú líniu“ zaškolením vašich zamestnancov z prevádzkovej a finančnej oblasti na tému riadenia rizík podvodu.

PricewaterhouseCoopers: Výhoda praktického a multidisciplinárneho prístupu k riadeniu rizika založeného na skúsenostiach

Vzhľadom k tomu, že riziko sa líši podľa odvetvia a trhu, spoločnosť PricewaterhouseCoopers kombinuje svoju špecializáciu na problematiku podvodu, znalosť podnikania v jednotlivých odvetviach i zahraničné skúsenosti tak, aby vytvorila silný tím odborníkov, ktorí vám môžu pomôcť:

- predchádzať strate výnosov,
- obmedziť náklady a zároveň sa vyvarovať negatívnych prekvapení v budúcnosti,
- ochrániť hmotný majetok, ako aj duševné vlastníctvo,
- získať konkurenčnú výhodu na nových a rozvíjajúcich sa trhoch,
- obmedziť právne a regulačné riziko,
- ochrániť hodnotu značky i dobrú reputáciu predstavenstva a vrcholového vedenia spoločnosti.

PricewaterhouseCoopers

Spoločnosť PricewaterhouseCoopers (www.pwc.com/sk) poskytuje audítorské, daňové a poradenské služby v rôznych priemyselných odvetviach s cieľom budovať si dôveru vo verejnosti a zvyšovať hodnotu podnikania pre svojich klientov a ich vlastníkov.

Vyššie 155 000 pracovníkov v 153 krajinách sveta sa v rámci našej siete delí o svoje poznatky, skúsenosti a riešenia, aby prinášali nové pohľady a praktické rady.

Forenzne služby v strednej a východnej Európe

Naša sieť forenznych služieb je najrozsiahljšia na svete. Zahŕňa 63 štátov a viac ako 1 400 odborníkov. Máme tak rozsiahle skúsenosti s riešením obtiažnych situácií v rôznych odvetviach a jurisdikciách.

Náš rýchlo rastúci forenzny tím v strednej a východnej Európe zahŕňa viac než 60 odborníkov, vrátane expertov na účtovníctvo, ekonómiu, či informačné technológie.

Naše služby zahŕňajú:

- Vyšetrovanie
- Riadenie rizík podvodov
- Obchodné spory
- Medzinárodné arbitráže
- Akvizície a akcionárske spory
- Forenzne technológie
- Spory z porušenia práv duševného vlastníctva
- Zabezpečenie licenčných práv
- Poistné nároky
- Ochrana proti legalizácii príjmov z trestnej činnosti
- Pomoc pri investičných projektoch
- Vyšetrovanie pre účely regulácie

Pre ďalšie informácie, prosíme, kontaktujte:

Jan Vylita

Direktor, vedúci oddelenia Forenznych služieb v Slovenskej republike

Tel.: +421 903 642 052

E-mail: jan.vylita@sk.pwc.com

Andrea Hubíková

Manažér

Tel.: +421 911 400 873

E-mail: andrea.hubikova@sk.pwc.com

Vladimír Gonda

Manažér

Tel.: +421 911 357 147

E-mail: vladimir.gonda@sk.pwc.com